

materialer« som til stadighed ændrer form. Netop dette miljø er forudsætningen for det mangfoldige dyre- og planteliv som findes indenfor det danske havområde. Generelt findes der kun en »stikprøve« viden om mange marine naturbeskyttelsesinteresser idet mange områder især uden for de indre farvande ikke er kortlagt med hensyn til naturbeskyttelsesinteresser. Farvandenens udformning har stor betydning for hvordan en given forurening spredes og senere opsamles og hvor lang tid et givet område er om at nedbryde f.eks. olie. Der er således store forskelle på lukkede områder, fjorde, og åbne områder med større eksponering fra vind og strøm. Derfor er det vigtigt at der ved et konkret havari tages stilling til hvordan beskyttelse af de kendte naturbeskyttelsesinteresser i det pågældende område gribes an. Det er særdeles vanskeligt generelt at beskrive et områdes sårbarhed over for et nødstedt skib med behov for assistance. Derfor er der her valgt at beskrive kendte naturbeskyttelsesinteresser omkring de nødområder som er foreslået. Nødområderne er fundet udenfor udpegede internationale naturbeskyttelsesområder.

Områder med internationale forpligtigelser

Danmark har tilsluttet sig en række internationale konventioner og EU-direktiver som har til formål at beskytte en række enkelte arter og bestande, samt deres levesteder herunder en række naturtyper. Danmark har i den forbindelse udpeget en række nationale og internationale naturbeskyttelsesområder.

De internationale naturbeskyttelsesområder består af EF-fuglebeskyttelses- og EF-habitatområder (samt Ramsar områder), samt eventuelle nationale reservater og fredninger. Områderne kaldes i EU sammenhæng for Natura-2000 netværket. De internationale naturbeskyttelsesområder er angivet på kortmateriale og på Skov- og Naturstyrelses hjemmeside.

For de marine internationale naturbeskyttelsesområder bemærkes at de hidtil udpegede områder endnu ikke alle er godkendt af EU-kommissionen, idet der blandt andet er nedsat en arbejdsgruppe, der skal se på udpegningsgrundlagene off-shore (mellem 12 sømil og 200 sømil). I de kommende år vil medlemslandene således skulle udpege flere marine habitat- og fuglebeskyttelses områder.

Det understreges, at habitat- og fuglebeskyttelses direktiverne forpligter medlemslandene til gennem udpegnings af områder at sikre opret-

holdelse og om nødvendigt genopretning af en gunstig bevaringsstatus for de pågældende naturtyper og bevarelse for de pågældende arter.

Oliens påvirkning

En skibulykke vil ikke i alle tilfælde påvirke havmiljøet, men store ulykker med forurenende udslip kan have omfattende virkninger på de områder, naturtyper, dyr og planter som rammes.

Ved ulykker (grundstødninger/kollisioner) hvor forurening med f.eks. olie indgår er afstanden mellem skibet og en given beskyttelsesinteresse samt spredningsrisiko afgørende for omfanget af en skade. På samme måde er den tid der medgår indtil en forurening kan inddæmme eller stoppes afgørende for skadestørrelsen. De eventuelle nødområder er derfor forsøgt placeret længst væk fra kendte beskyttelsesinteresser, og generelt uden for 10 meter dybdekurven.

Spørgsmål i relation til olietypernes giftighed, påvirkning fra kemikalier eller andet er ikke vurderet. I beskrivelsen indgår kun indirekte spredningsrisiko og kysttypernes sårbarhed overfor en evt. efterfølgende oprensning af området.

Efterfølgende anføres en række faktuelle kommentarer til de nævnte områder og en meget kortfattet oversigt over kendte naturbeskyttelsesinteresser. Oplysningerne om de enkelte områder er baseret på eksisterende og umiddelbart tilgængeligt materiale.

Esbjerg havn

Esbjerg havn ligger i Vadehavet som er et relativt beskyttet farvandsafsnit, som dog også kan være meget udsat ved kraftige vestlige vinde samt højvande. I tilknytning til havnen er der ankringsmuligheder i Ho Bugt.

Havnen kan besejles dag og nat gennem den 200 meter brede gravede rende over Grådyb Barre, men der kan forefindes en del tidevandsstrøm på indtil to knob gennem renden og på tværs af havneindløbene. Store fartøjer som anduver Esbjerg kan forårsage sugning og uberegnelige vindforhold gennem de smalle løb, hvorfor der skal vises hensyn under sejladser i Grådyb. Havnen kan besejles af skibe med en største dybgang på 10,5 meter, en største længde på 225 – 245 meter.

Esbjerg havn er indrettet som fiskeri-, industri-, trafik-, færge- samt lystbådehavn, hvorfor der i direkte tilknytning til havnen kan forefindes alle typer af faciliteter, herunder kran, smed-